

I

(Lagstiftningsakter)

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2015/1794**av den 6 oktober 2015****om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/94/EG, 2009/38/EG och 2002/14/EG samt rådets direktiv 98/59/EG och 2001/23/EG, vad gäller sjöfolk****(Text av betydelse för EES)**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 153.2 b jämförd med artikel 153.1 b och e,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Enligt artikel 153 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) får Europaparlamentet och rådet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet genom direktiv anta minimikrav, som ska genomföras gradvis, i syfte att förbättra arbetsvillkor och information till och samråd med arbetstagarna. I dessa direktiv måste oproportionella kostnader eller administrativa, finansiella och rättsliga ålägganden undvikas som motverkar tillkomsten och utvecklingen av små och medelstora företag vilka stimulerar hållbar tillväxt och sysselsättning.
- (2) I Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/94/EG ⁽⁴⁾, 2009/38/EG ⁽⁵⁾ och 2002/14/EG ⁽⁶⁾ samt rådets direktiv 98/59/EG ⁽⁷⁾ och 2001/23/EG ⁽⁸⁾ är vissa sjöfolk antingen undantagna från tillämpningsområdet eller så ges medlemsstaterna möjlighet att undanta dem.

⁽¹⁾ EUT C 226, 16.7.2014, s. 35.

⁽²⁾ EUT C 174, 7.6.2014, s. 50.

⁽³⁾ Europaparlamentets ständpunkt av den 8 juli 2015 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 18 september 2015.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/94/EG av den 22 oktober 2008 om skydd för arbetstagare vid arbetsgivarens insolvens (EUT L 283, 28.10.2008, s. 36).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/38/EG av den 6 maj 2009 om inrättande av ett europeiskt företagsråd eller ett förfarande i gemenskapsföretag och grupper av gemenskapsföretag för information till och samråd med arbetstagare (EUT L 122, 16.5.2009, s. 28).

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/14/EG av den 11 mars 2002 om inrättande av en allmän ram för information till och samråd med arbetstagare i Europeiska gemenskapen (EGT L 80, 23.3.2002, s. 29).

⁽⁷⁾ Rådets direktiv 98/59/EG av den 20 juli 1998 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kollektiva uppsägningar (EGT L 225, 12.8.1998, s. 16).

⁽⁸⁾ Rådets direktiv 2001/23/EG av den 12 mars 2001 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om skydd för arbetstagares rättigheter vid överlåtelse av företag, verksamheter eller delar av företag eller verksamheter (EGT L 82, 22.3.2001, s. 16).

- (3) I sitt meddelande *Strategiska mål och rekommendationer för EU:s sjöfartspolitik fram till 2018* av den 21 januari 2009 betonade kommissionen vikten av att införa en integrerad rättslig ram för att förbättra sjöfartssektorns konkurrenskraft.
- (4) Förekomsten av undantag och/eller möjligheter att införa undantag kan hindra sjöfolk från att fullt ut åtnjuta sina rättigheter till rättvisa arbetsförhållanden och till information och samråd, eller begränsa deras möjligheter att fullt ut åtnjuta dessa rättigheter. Såvida förekomsten av undantag och/eller möjligheterna att införa undantag inte är objektivt motiverade och sjöfolk inte behandlas lika bör bestämmelser som medger sådana undantag utgå.
- (5) Det rådande rättsläget, som delvis är resultatet av sjöfolks speciella yrkessituation, medför att samma kategori arbetstagare behandlas olika av olika medlemsstater, beroende på huruvida de tillämpar de undantag eller frivilliga undantag som den gällande lagstiftningen medger. Ett betydande antal medlemsstater har inte, eller endast i begränsad mån, utnyttjat dessa frivilliga undantag.
- (6) I sitt meddelande *En integrerad havspolitik för Europeiska unionen* av den 10 oktober 2007 angav kommissionen att den politiken bygger på ett tydligt erkännande av att alla frågor som rör de europeiska haven hänger samman med varandra, och att havsrelaterade politiska insatser måste utvecklas med en helhetssyn för att nå önskat resultat. I meddelandet betonades också att fler och bättre arbetstillfällen inom sjöfarten för unionens medborgare krävs och att arbetsförhållandena ombord på fartyg måste förbättras, bland annat genom investeringar i forskning, utbildning, hälsa och säkerhet.
- (7) Detta direktiv står i överensstämmelse med Europa 2020-strategin och med dess sysselsättningsmål och med den strategi som kommissionen fastställde i sitt meddelande *En agenda för ny kompetens och arbetstillfällen – EU:s bidrag till full sysselsättning* av den 23 november 2010.
- (8) Den s.k. blå ekonomin utgör en betydande del av unionens ekonomi vad gäller arbetstillfällen och bruttomervärde.
- (9) I enlighet med artikel 154.2 i EUF-fördraget har kommissionen samrått med arbetsmarknadens parter på unionsnivå om den möjliga inriktningen av en unionsåtgärd på detta område.
- (10) Inom ramen för den sociala dialogen har arbetsmarknadens parter inom sjöfartssektorn nått en gemensam överenskommelse som är av stor betydelse för detta direktiv. Den gemensamma överenskommelsen innebär en god avvägning mellan behovet av att förbättra arbetsvillkoren för sjöfolk och behovet av att ta vederbörlig hänsyn till sektorns särdrag.
- (11) Med tanke på sjöfartssektorns särart och de särskilda arbetsvillkor som gäller för de arbetstagare som omfattas av de undantag som upphävs genom detta direktiv är det nödvändigt att anpassa vissa av bestämmelserna i de direktiv som ändras genom det här direktivet för att återspegla särdragen i den berörda sektorn.
- (12) På grund av de senaste årens tekniska utveckling, särskilt inom kommunikationstekniken, bör kraven på information och samråd uppdateras och tillämpas på lämpligaste sätt, inbegripet genom användning av ny teknik för fjärrkommunikation samt genom att man förbättrar tillgången till internet och ser till att det på ett rimligt sätt kan användas ombord, i syfte att förbättra genomförandet av detta direktiv.
- (13) De rättigheter som sjöfolk har enligt det här direktivet, och som tillerkänts av medlemsstaterna i nationell lagstiftning om genomförande av direktiven 2008/94/EG, 2009/38/EG, 2002/14/EG, 98/59/EG och 2001/23/EG, bör inte påverkas. Genomförandet av det här direktivet bör inte kunna åberopas som skäl till inskränkningar i det skydd som redan gäller i varje medlemsstat.
- (14) Internationella arbetsorganisationens sjöarbetskonvention från 2006 syftar både till att uppnå anständiga arbets- och levnadsvillkor för sjöfolk genom att tillhandahålla hälso- och säkerhetsnormer, rättvisa anställningsvillkor och yrkesutbildning och till att trygga sund konkurrens för rederierna genom sin globala tillämpning samt till att säkerställa lika spelregler internationellt när det gäller vissa, men inte alla, arbetstagarrättigheter, oavsett

nationalitet eller fartygets flagg. Den konventionen, rådets direktiv 2009/13/EG ⁽¹⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/16/EG ⁽²⁾ och 2013/54/EU ⁽³⁾ fastställer sjöfolks rätt till anständiga arbetsförhållanden inom många olika områden, tillhandahåller enhetliga rättigheter och skydd på arbetsplatsen för sjöfolk och bidrar till lika spelregler även inom unionen.

- (15) Unionen bör sträva efter att förbättra arbets- och levnadsvillkoren ombord på fartyg och utnyttja potentialen för innovation för att göra sjöfartssektorn mer attraktiv för unionens sjöfolk, inbegripet för unga arbetstagare.
- (16) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att förbättra arbetsvillkoren för sjöfolk och information till och samråd med dem, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av direktivets omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (17) Detta direktiv är förenligt med de grundläggande rättigheter och de principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt rätten till rättvisa arbetsförhållanden och arbetstagares rätt till information och samråd inom företaget. Detta direktiv bör genomföras i enlighet med de rättigheterna och principerna.
- (18) Direktiven 2008/94/EG, 2009/38/EG, 2002/14/EG, 98/59/EG och 2001/23/EG bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändring av direktiv 2008/94/EG

Artikel 1.3 i direktiv 2008/94/EG ska ersättas med följande:

”3. Medlemsstaterna får, om en sådan bestämmelse redan finns i deras nationella lagstiftning, fortsätta att utesluta arbetstagare i hushållet som är anställda av en fysisk person från tillämpningsområdet för detta direktiv.”

Artikel 2

Ändringar av direktiv 2009/38/EG

Direktiv 2009/38/EG ska ändras på följande sätt:

- 1. I artikel 1 ska punkt 7 utgå.
- 2. I artikel 10.3 ska följande stycken läggas till:

”En besättningsmedlem på ett sjögående fartyg som är ledamot av ett särskilt förhandlingsorgan eller av ett europeiskt företagsråd, eller en sådan ledamots suppleant, ska vara behörig att delta i möten i det särskilda förhandlingsorganet eller i det europeiska företagsrådet eller i varje annat möte inom ramen för något av de förfaranden som fastställs i artikel 6.3 såvida denna ledamot eller suppleant inte befinner sig till sjöss eller befinner sig i en hamn i ett annat land än det där rederiet har sitt säte när mötet äger rum.

⁽¹⁾ Rådets direktiv 2009/13/EG av den 16 februari 2009 om genomförande av det avtal som ingåtts av European Community Shipowners' Associations (ECSA) och European Transport Workers' Federation (ETF) om 2006 års konvention om arbete till sjöss och om ändring av direktiv 1999/63/EG (EUT L 124, 20.5.2009, s. 30).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/16/EG av den 23 april 2009 om hamnstatskontroll (EUT L 131, 28.5.2009, s. 57).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/54/EU av den 20 november 2013 om vissa flaggstats ansvar i fråga om efterlevnad och verkställighet av 2006 års konvention om arbete till sjöss (EUT L 329, 10.12.2013, s. 1).

Möten ska, om möjligt, planeras så att ledamöter eller suppleanter som är besättningsmedlemmar på ett sjögående fartyg kan delta.

Om en besättningsmedlem på ett sjögående fartyg som är ledamot av ett särskilt förhandlingsorgan eller av ett europeiskt företagsråd, eller en sådan ledamots suppleant, inte kan delta i ett möte ska, om detta är möjligt, möjligheten att använda ny informations- och kommunikationsteknik övervägas.”

Artikel 3

Ändring av direktiv 2002/14/EG

Artikel 3.3 i direktiv 2002/14/EG ska utgå.

Artikel 4

Ändringar av direktiv 98/59/EG

Direktiv 98/59/EG ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 1.2 ska led c utgå.
2. I artikel 3.1 ska följande stycke införas efter andra stycket:

”Om den planerade kollektiva uppsägningen rör medlemmar av besättningen på sjögående fartyg ska arbetsgivaren meddela detta till den behöriga myndigheten i den stat vars flagga fartyget för.”

Artikel 5

Ändring av direktiv 2001/23/EG

Artikel 1.3 i direktiv 2001/23/EG ska ersättas med följande:

”3. Detta direktiv ska tillämpas på sådan överlåtelse av sjögående fartyg som är en del av en överlåtelse av ett företag, en verksamhet eller en del av ett företag eller en verksamhet i den mening som avses i punkterna 1 och 2, under förutsättning att förvärvaren befinner sig, eller det företag eller den verksamhet eller den del av företaget eller verksamheten som ska överlätas förblir, inom fördragets territoriella tillämpningsområde.

Detta direktiv ska inte tillämpas om föremålet för överlåtelsen enbart utgörs av ett eller flera sjögående fartyg.”

Artikel 6

Skyddsnivå

Genomförandet av detta direktiv får under inga omständigheter föranleda en minskning av den allmänna skyddsnivån för de personer som omfattas av det här direktivet, vilken redan tillerkänts av medlemsstaterna på de områden som omfattas av direktiven 2008/94/EG, 2009/38/EG, 2002/14/EG, 98/59/EG och 2001/23/EG.

Artikel 7

Kommissionens rapportering

Kommissionen ska senast den 10 oktober 2019 och efter samråd med medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter på unionsnivå överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om genomförandet och tillämpningen av artiklarna 4 och 5.

*Artikel 8***Införlivande**

1. Medlemsstaterna ska senast den 10 oktober 2017 sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

*Artikel 9***Ikraftträdande**

Detta direktiv träder i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

*Artikel 10***Adressater**

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 6 oktober 2015.

På Europaparlamentets vägnar
M. SCHULZ
Ordförande

På rådets vägnar
N. SCHMIT
Ordförande
